

***IZVJEŠTAJ***  
***O RADU ZA 2010. GODINU***

***Januara , 2011. godine***

## Uvodne napomene

Javna ustanova Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje ( u daljem tekstu Centar ) osnovan je 12. 07. 1984. godine Odlukom Skupštine opštine Rožaje , kada je djelatnost starateljstva sa opštinskih organa prenijeta u nadležnost Centra .

Od 1990. godine centri za socijalni rad u Crnoj Gori su republičke ustanove po Odluci Skupštine SRCG o osnivanju centara za socijalni rad ("Sl. list SRCG", br. 46/90) , a od 05. 08. 2005. godine po Odluci Vlade Republike Crne Gore («Sl. List RCG«, br 73/05), mijenja se naziv u JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje.

Za opštinu Rožaje formiran je poseban Centar za socijalni rad .

Opština Rožaje se nalazi na sjeveroistoku Crne Gore . Prostire se na 432 km<sup>2</sup>, sa 29044 stanovnika, od čega 24041 u mjestu stanovanja, a 5.003 u inostranstvu na privremenom radu i boravku.

Broj zaposljenih na teritoriji opštine Rožaje je 2381, od čega 1433 muškaraca ili 60,18%, a žena 948 ili 39,82%.

Na evidenciji nezaposljenih lica kod Zavoda za zapošljavanje - Kancelarija u Rožajama je prijavljeno 1006 lica, od kojih je 657 muškaraca i 349 žena.

Ovo je od bitnog uticaja na broj zahtjeva koji se podnose Centru za regulisanje različitih socijalno-zaštitnih prava , a prvenstveno materijalnog obezbjeđenja porodice . Kvalifikaciona struktura nezaposljenih koji se javljaju Zavodu za zapošljavanje-Kancelarija u Rožajama je sljedeća : NK – 302 , PK – 26 , KV stepen- 243 ,SSS-255 , VKV-4 , VŠS-59 i VSS-117.

## Materijalno obezbjeđenje porodice

Broj korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice se tokom izvještajne godine stalno povećavao. Da podsjetimo da je krajem 2010. godine ovo pravo koristilo 1897 porodica sa 6212 članova.

Sa nastupanjem zimskog perioda uvećavaju se potrebe gradjana, odnosno porodica zbog obezbjeđenja hrane, odjeće, ogrijeva i dr.za zimski period, zbog čega se povećava broj zahtjeva za ostvarivanje ovog prava.

Decembra 2010. godine imali smo 1897 porodica sa 6212 članova na programu MOP-a, što je za oko 11,11,% više porodica, a članova više za oko 10,36% u odnosu na prethodnu godinu.

Navodimo neke od uzroka povećanog broja korisnika ovog prava:

- povratak porodica iz inostranstva koje nijesu mogle da regulišu svoj boravak;
- sve su društvene firme prestale sa radom, pa i AD »Gornji Ibar« i »Šumsko preduzeće«, gdje je bio najveći broj zapošljenih, zbog čega se veliki broj bivših radnika našao na evidenciji Zavoda za zapošljavanje kao nezapošljenih i koji su u znatnom broju podnijeli zahtjeve za regulisanje prava na materijalno obezbjeđenje porodice,
- mladi bračni parovi sa rođenjem prvog djeteta regulišu ovo pravo, ako su bez sredstava za život;
- zbog razvoda brakova, gdje se većinom djeca povjeravaju majci na odgoj, čuvanje i vaspitanje;
- izbjegavanje plaćanja alimentacije za izdržavanje djece razvedenih roditelja ;
- neraščišćeni pravno – imovinski odnosi, odnosno neregulisan ostavinski postupak kod Osnovnog suda u Rožajama;
- u jednom broju slučajeva starim i oboljelim roditeljima se nedovoljno staraju njihova djeca, zbog čega su stara lica bez sredstava za život.

U izvještajnom periodu priznato je 190 zahtjeva, a odbijeno 65 zahtjeva za regulisanje ovog prava.

Za korisnike MOP-e isplaćena je pomoć za nabavku udžbenika i školskog pribora za svako dijete koje je redovan učenik srednje stručne škole i ukupno isplaćeno 14950,00 eura, odnosno za 299 učenika po 50,00 eura

U ljetnjem periodu 192 djece je besplatno boravilo na moru u trajanju od 7 dana u dječijem odmaralištu »Lovćen-Bečići«.

Zbog veoma teške materijalne situacije u kojoj se našao veliki broj porodica , ovaj centar je u izvještajnom periodu intervenisao i drugim oblicima zaštite .

Jednokratne novčane pomoći primilo je 786 lica , u ukupnom iznosu od 101.275,00 eura.

Za 122 lica je isplaćena jednokratna novčana pomoć direktno na njihove tekuće račune u iznosu 53.200,00 eura, a koje je odobrila Vlada Crne Gore .

Crveni krst je pomagao građane u odjeći i obući, kroz akciju građana koja neprekidno traje.

Za 75 porodica je dodijeljena pomoć u odjeći i obući.

U 2010. godini socijalni radnici su uradili 786 socijalnih anamneza za lica koja su podnijela zahtjev za jednokratnu novčanu pomoć.

U izvještajnom periodu socijalni radnici su ukupno uradili 1180 socijalnih anamneza, obzirom da je krajem godine vršena revizija prava na materijalno obezbjeđenje porodice.

Takodje u 2010. godini uradjeno je 45 socijalnih anamneza za lica koja su izdržavala kaznu zatvora.

Velike poteškoće pri utvrđivanju ukupnog materijalnog stanja porodica predstavljaju fiktivni diobni ugovori , fiktivni razvodi braka i česta migracija građana ove opštine , pri čemu je teško utvrditi da li te porodice imaju pomoći od onih koji se nalaze u inostranstvu .

Novi momenat u pribavljanju podataka o materijalnom statusu porodica za priznavanje prava na materijalno obezbjeđenje porodice je formalno posjedovanje više auta, zbog registracija automobila uvezenih iz inostranstva uz naknadu od strane stranih državljana.

Broj lica u stanju socijalne potrebe će se i dalje povećavati, do oživljavanja privredne aktivnosti do pokretanja postojećih proizvodnih kapaciteta, ili otvaranja novih.

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore nastavljen je trend povećanog zapošljavanja i na području opštine Rožaje u 2010. godini, posebno preko realizacije programa za stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva, čime je stvorena mogućnost za zapošljenje 45 lica sa evidencije nezapošljenih i odobrena sredstva za realizaciju ovih programa u ukupnom iznosu od 225.000,00 eura.

Naglašavamo da je od 35 proekata realizovano 31 , što znači da su 4 lica odustala, odnosno zbog obezbjeđenja žiranata odložilo realizaciju prijavljenih projekata.

Takodje, naglašavamo da se u toku ljetnje sezone nude poslovi mladim ljudima na području Crnogorskog primorja i Podgorice, u turizmu, ugostiteljstvu, gradjevinarstvu, trgovini, poljoprivredi i dr., što nedovoljno koriste nezapošljeni sa područja opštine Rožaje.

## Porodična problematika

U izvještajnom periodu Stručni tim za brak i porodicu radio je sa porodicama i parovima koji su u predrazvodnom postupku, zatim sa onima koji imaju konflikte u braku i rizikuju da dodje do razvoda, pomagali u načinu održavanja ličnih odnosa drugog roditelja kod koga nijesu djeca.

Takodje je radjeno sa djecom koja imaju problema u ponašanju poslije razvoda roditelja.

Stručni tim za brak i porodicu imao je na tretmanu 64 bračna para sa poremećenim bračnim odnosima, i to 23 iz vanbračnih i 41 iz bračnih zajednica sa ukupno 59 djece, od kojih je 35 žensko i 24 muške . Možemo reći da su tretmani sa supružnicima bili dosta uspješni , jer je u 25 slučajeva spriječen razvod braka.

Poremećeni porodični odnosi i disfunkcionalnost porodica predstavljaju najteže i najsloženije obaveze ovog centra . Brojni su i raznovrsni zadaci Centra kada su u pitanju poremećeni bračni odnosi i poremećeni odnosi u porodici ( sprovođenje postupka mirenja, davanje mišljenja i predloga sudu u vezi sa povjeravanjem djece na odgoj, čuvanje i vaspitanje, davanje mišljenja kod izmjene sudskih odluka o povjeravanju djece, posredovanje kod viđanja djece i dr.) .

Poremećeni bračni odnosi su posljedica različitih činilaca od kojih su najizraženiji : neslaganje naravi, alkoholizam, preljuba, različito porijeklo, uticaj primarne porodice, fizičko i psihičko zlostavljanje, pojačana emancipacija žene i slično. Fizičko nasilje nad ženom je najdrastičniji izraz porodičnog nasilja. Predstavlja ugrožavanje osnovnog prava na život i fizički integritet.

Konkretne mjere zaštite zlostavljanih žena i djece ustanovljene su u okviru oblasti Porodičnog i krivičnog prava. Zaštita žena i djece od zlostavljanja i zanemarivanja zavisi od aktivnosti različitih službi, institucija i državnih organa, socijalne zaštite, policije, pravosudja, zdravstvenog i obrazovnog sistema.

Nasilje u porodici je uzrok u većini slučajeva poremećenih bračnih odnosa i kod razvoda, a gdje su muževi ti koji uglavnom ugrožavaju tjelesni integritet, duševno zdravlje i spokojstvo porodice.

Centar kao organ starateljstva je ključna ustanova koja nadzire i zastupa prava i interese žena i djece. On preuzima mjere upozoravanja, savjetovanja i obezbjeđivanja psihološke podrške. Ženu koja se obrati za pomoć Centru po pravilu prima stručni tim za brak i porodicu u sastavu: socijalni radnik, psiholog, pravnik i pedagog.

Isti sagledava konkretnu situaciju i zauzima jedinstven stav po pitanju preduzimanja potrebnih mjera i radnji. Utvrđuje da li se radi o porodičnom nasilju ili poremećenim odnosima i procjenjuje stepen ugroženosti žene i djece.

U slučaju neposredne opasnosti službenici Centra, uz saglasnost stranke, obavještavaju policiju i insistiraju na hitnost postupanja.

Stručni tim je u više navrata edukovan, zajedno sa nevladinim organizacijama i policijom na više seminara, u vezi sa ovom problematikom.

Zbog nasilja u porodici kod Osnovnog državnog tužioca u Rožajama prijavljeno je 28 lica od kojih je policija podnijela 19 prijava, 3 slučaja su prijavljena od drugih organa-advokata i 6 prijava od strane gradjanina.

Zbog nasilja u porodici radnici ovog centra su sa službenicima Ispostave policije u Rožajama riješili 16-est slučajeva.

U izvještajnom periodu imali smo 64 tužbe za razvod braka, a pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Rožajama razvedeno je 48 brakova, što je na prošlogodišnjem nivou manje u odnosu na prethodnu godinu.

Imali smo 7 prijedloga za povjeravanje maloljetne djece. U 12 slučajeva smo imali postupak za izdžavanje djece. ukupno je povučeno 16 tužbi što znači da su se supružnici izmirili i nastavili dalji zajednički život.

Stručni tim ovog centra posredovao je 23 slučaja narušenih bračnih odnosa koji su živjeli u nevjenčanom braku. Možemo reći da su tretmani sa supružnicima bili prilično uspješni, jer je u 13 slučajeva spriječen razvod braka.

U radu stručnih radnika ovog centra pojavljuju se poteškoće prilikom davanja mišljenja sudu kojem od roditelja povjeriti maloljetnu djecu u slučaju razvoda braka, jer roditelji često nastoje da uvuku djecu u svoj način razmišljanja. Nameću im svoje stavove, zahtjeve, planove, viđenje porodičnih odnosa. Na takav način koriste djecu kao instrumente da bi jedno drugo povrijedili.

Često pokušavaju da uključe u njihov problem i osobe koje učestvuju u brakorazvodnom postupku, konkretno stručne radnike ovog centra.

U odnosu na to postoji rizik da dijete koje se direktno uključuje u postupak razvoda braka trpi veliki pritisak i može da dodje u konflikt sa roditeljima kada saopšti svoj stav i mišljenje, koji se roditeljima u većini ne dopada. To dovodi do grube zloupotrebe prava i interesa djece.

Iz oblasti odnosa roditelja i djece u Rožajama se već tri godine rješavaju porodični sporovi uz pomoć posrednika-medijatora.

Treba naglasiti i to da u Rožajama još uvijek je uglavnom, patrijarhalna porodica, sa tradicionalnom podjelom uloga po polu i uzrastu, gdje žena i djeca imaju podređeni status, dok autoritet muškarca dominira, gdje on ima jaku partnersku i roditeljsku moć, donosi odluke, kontroliše članove porodice, primjenjuje autoritarni vaspitni stil.

Medjutim, svaka porodica je sistem sa specifičnim odnosima i komunikacijama medju članovima, načinom brige o djeci i vaspitanju. Svakoj porodici stručni radnici pristupaju na poseban način, kako bi riješili i prevazišli porodične probleme, a zbog kojih je u nekoliko slučajeva ovaj centar morao da se obrati Ispostavi policije za asistenciju, a što je učinjeno u kranjoj nuždi.

Konstatovali smo da je povećan broj bračnih parova i članova porodica koji su se obraćali Centru za pomoć, kako materijalnu tako i savjetodavnu, što je preventivno djelovalo da se izbjegnu ozbiljniji porodični poremećaji .

U izvještajnom periodu zaključeno je 10 maloljetničkih brakova, uz saglasnost roditelja i ovog centra.

### *Neprihvatljivo ponašanje mladih*

U izvještajnom periodu evidentirano je ukupno 24 krivična djela, koja su počinili maloljetnici , po kojima je završen postupak kod Osnovnog suda u Rožajama. Izvršiocu su muškarci . Takođe smo u ovoj godini imali 11 predmeta kod Područnog organa za prekršaje u Rožajama.

U vezi sa ovim krivičnim djelima Centar je Osnovnom sudu u Rožajama, kao i Područnom organu za prekršaje blagovremeno dostavio socijalne anamneze sa prijedlogom mjera za maloljetne počinioce krivičnih djela i prekršaja.

Na osnovu izvršene analize strukture i pojava oblika maloljetnika, zaključili smo da je u odnosu na prethodnu godinu povećan broj maloljetnika izvršilaca krivičnih djela za 4 , koja su u nadležnosti Osnovnog suda u Rožajama.

Broj prekršaja iz oblasti bezbjednosti saobraćaja prema podacima policije u izvještajnom periodu je manji u odnosu na prethodnu godinu. Podneseno je 11 prijava protiv maloljetnih prekršilaca, čiji je broj u odnosu na prethodnu godinu smanjen za 25 izvršilaca.

Osnovni sud u Rožajama prema maloljetnim počiniocima krivičnih djela (od ukupno 24) na prijedlog ovog centra, izrekao je 20 vaspitnih mjera i to: pojačan nadzor od strane roditelja 16, pojačan nadzor od strane Organa socijalnog staranja u 8 slučaja.

Područni organ za prekršaje u Rožajama od ukupno 36 pokrenutih postupka, izrekao je 6 vaspitnih mjera i to: ukor u 2 slučaja, pojačan nadzor od strane roditelja u 4 slučaja.

Višestruki su uzroci za počinjena krivična djela i prekršaje maloljetnika u izvještajnoj godini, a navešćemo samo neke za koje smatramo da su najbitniji :

- ekonomska kriza i ugrožen materijalni status posebno višečlanih porodica ;
- moralna i sveopšta kriza društva ;
- devalviran obrazovno vaspitni sistem ;
- neadekvatan rad roditelja sa djecom ;
- neadekvatno korišćenje slobodnog vremena ;
- sredstva masovne komunikacije sa negativnim sadržajem ;
- boravak djece u sredinama u kojima se manifestuju različiti oblici asocijalnog ponašanja;
- poremećeni odnosi između članova porodice.

Od ukupnog broja počinjenih krivičnih djela ( 24 ) Osnovni sud u Rožajama je jednom slučaju obustavio postupak zbog krivičnih djela koji je počinio maloljetnik.

U izvještajnoj godini smo imali 8 povratnika maloljetnih izvršilaca krivičnih djela kod Osnovnog suda u Rožajama, a 5 kod Područnog organa za prekršaje.

Od ukupnog broja počinjenih krivičnih djela i prekršaja od strane maloljetnika po evidenciji ovog centra dominiraju krivična djela: teška krađa, teška tjelesna povreda, laka tjelesna povreda, krađa, ugrožavanje sigurnosti saobraćaja, šumska krađa, nedozvoljena trgovina i krijumčarenje.

Povećano je nasilje između vršnjaka i vršnjačkih grupa.

Možemo konstatovati da je u ovom periodu bila dobra saradnja između Osnovnog suda u Rožajama i Područnog organa za prekršaje na planu preventivnog djelovanja protiv maloljetničkog prestupništva .

Uspostavljena je bolja saradnja i sa drugim subjektima pozvanim da se bave maloljetničkom delikvencijom kao što su : škole, roditelji, Ispostava policije, Osnovni sud i Državno tužilaštvo.



Napominjemo da je škola posebno značajan faktor u vaspitanju mladih , u kojoj se manifestuju svi oblici asocijalnog ponašanja djece i omladine ( bježanje sa časova , konflikti među učenicima i nastavnicima , tuče sa vršnjacima , krađa , uzimanje alkohola, pušenje duvana i dr. ) .

Sve što se u školi propusti na ulici se manifestuje u intezivnijem obliku .

Napominjemo da roditelji maloljetnika - počinitelja krivičnih djela i prekršaja se bolje odazivaju pozivu stručnih radnika Centra , radi pružanja savjeta , uputstava i radi dogovora o zajedničkom tretiranju ovih maloljetnika , čime daju veliki doprinos zajedničkom preventivnom djelovanju .

Obzirom da su mladi najbitniji dio društva neophodno je da se u radu sa njima uključe svi subjekti, a posebno oni koji su pozvani , kako bi se zajedničkim snagama preventivno uticalo na sprečavanje vršenja krivičnih djela i prekršaja od strane maloljetnika, odnosno kako bi se svi uključili u proces resocijalizacije maloljetnih delikvenata .

Stručni tim za maloljetničku delikvenciju je za sve maloljetnike počiniocima više krivičnih djela –prekršaja sačinio posebne planove zaštite koji obuhvataju potrebne mjere i subjekte u cilju resocijalizacije i preventivnog djelovanja neprihvatljivog ponašanja mladih .

Poseban problem i za opštinu Rožaje jeste narkomanija, odnosno konzumiranje droga i drugih psihoaktivnih sredstava prvenstveno od strane mladih, o čemu se nerado govori, ali se mora ovo pitanje otvoriti jer smo ugroženi i po ovom osnovu.

Narkomanija kao ozbiljan zdravstveni, porodični, socijalni i opštedruštveni problem prisutan je i na teritoriji opštine Rožaje, i prema podacima kojima raspolažu službe i insititucije na teritoriji opštine Rožaje , povećava se broj ovih zavisnika.

Ovaj Centar je inicirao formiranje jednog partnerskog tijela od predstavnika svih pozvanih subjekata (Centar, Osnovni sud, Državni osnovni tužilac, Sud za prekršaje,škole,Dom zdravlja,lokalna zajednica, policija,nevladin sektor i dr.) na nivou opštine Rožaje , koje bi se bavilo neprihvatljivim ponašanjem mladih.

## Dječiji dodatak

### **Pravo na dodatak na djecu imaju :**

- 1) djeca porodica korisnika materijalnog obezbjeđenja ;
- 2) djeca sa tjelesnom, mentalnom i senzornom ometenošću, koja se ne mogu osposobiti za samostalan život i rad;
- 3) djeca sa tjelesno, mentalnom i senzornom ometenošću, koja se mogu osposobiti za samostalan život i rad;
- 4) dijeca bez roditeljskog staranja.

Pravo na dodatak na djecu imaju prvo troje djece u porodici.

Visina dodatka za jedno dijete je iznosila u izvještajnom periodu mjesečno:

1. korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice 18,15 eura,
2. djeca sa tjelesnom, mentalnom i senzornom ometenošću, koja se mogu osposobiti za samostalan život i rad u iznosu od 24,20 eura,
3. djeca sa tjelesnom, mentalnom i senzornom ometenošću, koja se ne mogu osposobiti za samostalan život i rad u iznosu od 30,25 eura,
4. djeca bez roditeljskog staranja u iznosu od 30,25 eura.

Ukupan broj nosilaca ovog prava u izvještajnom periodu je 1.301 porodica, sa 2707 djece, od čega je 39 djece sa posebnim potrebama .

### **Naknada za vrijeme porodiljskog odsustva i naknada na ime opreme za novorođenu djecu**

Pravo na naknadu za vrijeme porodiljskog odsustva predstavlja osnovno pravo iz oblasti zaštite majke i djeteta i ovim pravom su obuhvaćene porodilje u radnom odnosu, porodilje koje se vode na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i porodilje - redovni studenti . Ovo pravo je ustanovljeno Zakonom o radnim odnosima , čime se vrši posebna društvena zaštita porodilja .

Preko ovog Centra naknadu za vrijeme porodiljskog odsustva u izvještajnom periodu koristilo je :

- 279 porodilja prijavljenih kod Zavoda za zapošljavanje;
- 57 porodilja kod privatnih poslodavaca ;
- porodilja redovnih studenata nije bilo .

Naknadu za opremu za novorođenu djecu koristilo je 415 porodilja.

## *Njega i pomoć drugog lica*

Pravo na njegu i pomoć drugog lica po Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti («Sl. List RCG», br. 78/05) ima:

- korisnik lične invalidnine,
- lice sa teškom tjelesnom, mentalnom i senzornom ometenošću, kojem je potrebna stalna njega i pomoć drugog lica za obavljanje osnovnih životnih potreba.

Pravo na njegu i pomoć drugog lica može ostvariti lice pod uslovom da ovo pravo nije ostvarilo po drugom osnovu.

Visina njege i pomoći drugog lica iznosi 60,00 eura mjesečno.

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na njegu i pomoć propisuje nadležni organ državne uprave za oblast socijalne zaštite, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, na osnovu kojih je i donešen Pravilnik o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite, objavljen u »Sl. Listu RCG« br. 4/94 i 3/2006.

U 2010. godini, Socijalno - ljebarska komisija je zasjedala dva puta i to: 23. I 24. 04. 2010. I 29. I 30. 10. 2010. Godine.

Prvostepena socijalno ljebarska komisije Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, koja je zasjedala dana 23. I 24. 04. 2010, prvi put u 2010. Godini, kada je Za:

- 72 lica priznala pravo na njegu i pomoć drugog lica;
- 59 lica odbila zahtjeve za priznavanje prava na njegu i pomoć drugog lica.
- 37 lica je Prvostepena socijalno ljebarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, oglasila nesposobnim za rad, kako bi regulisali neko od socijalno zaštitnih prava ukoliko ispunjavaju uslove,
- 2 lica su oglašena sposobnim za rad i privredjivanje od strane iste komisije;

Prvostepena socijalno ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, koja je zasijedala dana 29. I 30. 10. 2010. Godine, drugi put, kada je za:

- 59 lica priznala pravo na njegu i pomoć drugog lica;
- 80 lica odbila zahtjeve za priznavanje prava na njegu i pomoć drugog lica;
- 6 zahtjeva za njegu i pomoć drugog lica nije riješila, jer se lica nijesu odazvala pozivu na Komisiju.
  
- 25 lica je Prvostepena socijalno ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, oglasila nesposobnim za rad, kako bi regulisali neko od socijalno zaštitnih prava ukoliko ispunjavaju uslove,
  
- 3 lica su oglasjena sposobnim za rad i privredjivanje od strane iste komisije,

U 2010. godini pravo na njegu i pomoć drugog lica koristilo je 452 lica, od čega je za 32 lica prestalo pravo na dalje korišćenje ovog prava usljed smrti, tako da je ovo pravo do kraja 2010. Godine koristilo 420 lica.

U izvještajnom periodu podnešeno je 39 žalbi, od kojih je 35 odbijeno, a u dva slučaja predmeti vraćeni na ponovni postupak i donošenje odluke, a 2 žalbe su usvojene.

### *Lična invalidnina*

Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti («Sl. List RCG», br. 78/05), utvrđeno je novo pravo za sva lica kod kojih je nesposobnost za samostalan život i rad nastala prije navršene 18-te godine života.

Visina lične invalidnine iznosi 75,00 eura mjesečno.

Indikacije za ostvarivanje prava na ličnu invalidninu utvrđene su Pravilnikom o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite.

Prvostepena socijalno ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, u toku 2010. Godine, zasijedala je dva puta i to 23. I 24. 04. 2010. Godine i 29. I 30. 10. 2010. Godine.

Prvostepena socijalno ljebarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Podgorica, koja je zasijedala dana 23. I 24. 04. 2010. Godine, prvi put, kada je za :

- 6 lica priznala pravo na ličnu invalidninu;
- 2 lica odbila zahtjeve.

Prvostepena socijalno ljebarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Podgorica, koja je zasijedala dana 29. I 30. 10. 2010. Godine, drugi put, kada je za:

- 8 lica priznala pravo na ličnu invalidninu.

U postupku priznavanja ovog prava nije bilo žalbi.

U 2010.godini pravo na ličnu invalidninu koristilo je 13 lica od čega je za 2 lica prestalo pravo usljed smrti, tako da je na kraju godine ovo pravo koristilo 111 lica.

### **Povlastice na putovanje lica sa invaliditetom**

Povlastice na putovanje lica sa invaliditetom se regulišu Zakonom o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom koji je stupio na snagu 04.01.2009.godine.

Pravo na povlasticu na putovanje imaju lica sa invaliditetom tj.korisnici njege i pomoći drugog lica , djeca i mladi koji su ostvarili pravo na pomoć za obrazovanje i vaspitanje djece i mladih sa posebnim potrebama . Pravo na povlasticu na putovanje ima i pratilac lica sa invaliditetom. Lica sa invaliditetom imaju pravo na povlasticu na 12 putovanja u drumskom o željezničkom saobraćaju u toku kalendarske godine.

U izvještajnom periodu podnijeto je 18 zahtjeva za ostvarivanje prava na ovu povlasticu, od kojih je 18 usvojeno.

Donijeto je 337 rješenja o naknadi novčanih sredstava korisnicima povlastice na putovanje u visini cijene vozne karte.

Ukupni iznos isplaćenih sredstava po ovom osnovu u izvještajnom peridu je 17.390,00 eura.

### Starateljstvo

U izvještajnom periodu podnesen je 1 zahtjev za stavljanje maloljetnog djeteta pod starateljstvo i donijet rješenje o starateljstvu.

### Usvojenje

U izvještajnom periodu nijesmo imali usvojenja djece (ni potpunih ni nepotpunih) .

### Smještaj u ustanovu socijalne zaštite

U ustanovama socijalne zaštite smješteno je 24 štićenika, od kojih :

- 9 djece u JU Centar za obrazovanje i osposobljavanje »1.jun« u Podgorici , od kojih je za jedno dijete prestalo pravo na smještaj zbog prestanka školovanja;
- 3 djece smješteno je u JU Zavod za školovanje i rehabilitaciju lica sa poremećajima sluha i govora u Kotoru, od kojih je jednom djetetu prestao smještaj;
- 4 djece smješteno je u JU Zavod »Komanski most« Podgorica,
- 1 dijete je smješteno u JU Zavod za invalidnu djecu i omladinu Podgorica,
- 5 djece smješteno je u JU Dječiji dom »Mladost« - Bijela, od kojih je jednom djetetu prestalo pravo jer je smješten u drugu hraniteljsku porodicu;
- 1 dijete smješteno je u JU Centar za djecu i omladinu »Ljubović« u Podgorici, i istom prestalo pravo na dalji smještaj jer je smješten u hraniteljsku porodicu;
- 1 staro lice smješteno je u JU Dom starih »Grabovac« - Risan .

### Smještaj u drugu porodicu ( hraniteljstvo)

Dijete bez roditeljskog staranja i dijete čiji je razvoj ometen prilikama u sopstvenoj porodici može biti smješteno u drugu porodicu radi čuvanja , njege i vaspitanja pod uslovima predviđenim Porodičnim zakonom o čijem smještaju odlučuje ovaj centar.

U izvještajnom periodu po ovom osnovu u 17 porodica bilo je 21 djece bez roditeljskog staranja.

U 2010. Godini prestalo je pravo na smještaj u drugu porodicu za 5 djece.

Stručni tim za brak i porodicu ovog centra je redovno obilazio djecu koja su na porodičnom smještaju i kontrolisao izvršavanje zaključenih ugovora sa starateljima.

Naglašavamo da se u 19 slučajeva radi o nesrodničkom hraniteljstvu, a u 2 slučaja o srodničkom hraniteljstvu.

Iznos naknade za jedno dijete u hraniteljskoj porodici iznosi 200,00 eura, a posebna naknada hranitelju za prvo dijete iznosi 60,00, a za drugo i narednu po 30,00 eura mjesečno.

### *Pogrebni troškovi*

U izvještajnom periodu ovaj centar je za 18 preminulih lica koja su kod ovog Centra bili korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice, isplatio troškove sahrane u ukupnom iznosu od 5.950,00 eura.

Po Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti porodici preminulog lica se isplaćuje 300,00 eura , kao i troškovi prevoza pokojnika ako ih je bilo.

Pomoć u pokriću troškova sahrane je jedan od vidova i oblika zaštite najsiromašnijih porodica .

## Ostali poslovi

U izvještajnom periodu Centar je strankama izdavao razna dokumenta (rješenja, uvjerenja i dr.) od kojih izdvajamo:

- rješenja o priznavanju prava na MOP-e.....	190
- rješenja o nepriznavanju prava na MOP-e.....	65
- uvjerenje da je korisnik MPO-e.....	257
- uvjerenje da nije korisnik MOP-e.....	24
- rješenja o isplati jednokratne novčane pomoći.....	786
- uvjerenja da nije oduzeta poslovna sposobnost.....	6
- uvjerenja da nema smetnji za promjenu ličnog imena .....	16
- uvjerenje radi otpusta iz crnogorskog državljanstva).....	9
- uvjerenje o izdžavanju roditelja.....	18
- rješenje o isplati pogrebnih troškova .....	18
- rješenje o smještaju u drugu porodicu .....	2
- rješenje o regulisanju prava na njegu i pomoć drugog lica.....	131
- rješenja o isplati posebne naknade hranitelju	2
- rješenja o isplati lične invalidnine.....	14
- zapisnik o naknadnom priznavanju očinstva.....	24
- ostala uvjerenja.....	27

## Kadrovska osposobljenost

**U 2010. godine u Centru je radilo 10-et radnika na neodredjeno vrijeme, a od 01. 06. 2010. godine i tri pripravnika sa visokom stručnom spremom.**

Sistematizacijom predviđena radna mjesta nijesu popunjena radna mjesta i to: psihologa, vozača i referenta d.d. a od kraja 2010. Godine jednog socijalnog radnika i referenta za obračun isplata socijalnih davanja i blagajnika.

Poslove psihologa obavlja direktor Centra bez posebne nakanade ,koji je tog profila stručnosti.Napominjemo da na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore nije bilo nezapošljenih psihologa.

Što nije popunjeno radno mjesto vozača nije posebna manjkavost, jer svi stručni radnici Centra su vozači i mogu bez vozača da obilaze vozilom teren i obavljaju službene poslove i radne zadatke.



Smatramo da umjesto referenta za dječije dodatke, treba zaposliti još jednog socijalnog radnika sa VSS u stalni radni odnos , jer je Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti koji je na snazi od 01.01.2005. godine znatno uvećan obim poslova za socijalne radnike, posebno zbog drastično povećanog broja zahtjeva za regulisanje prava na materijalno obezbjedjenje porodice.

U vezi sa ovim Ministarstvu rada i socijalnog staranja dostavljen je prijedlog izmjena i dopuna sistematizacije radnih mjesta na saglasnost.

Treba naglasiti da reforme u socijalnoj i dječijoj zaštiti koje su u toku takodje zahtijevaju izradu socijalnih kartona za sve građane, što će zahtijevati veće angažovanje stručnih radnika ove ustanove a posebno socijalnih radnika.

Nastojaćemo da uz saglasnost Ministarstva rada i socijanog straranja popunimo nepopunjena radna mjesta.

Napominjemo da je ovaj centar sa najmanjim brojem izvršilaca u Crnoj Gori.

*Kvalifikaciona struktura radnika zaposljenih u Centru u izvještajnom periodu :*

<i>Radno mjesto</i>	<i>Školska sprema</i>	<i>Broj izvršilaca</i>
<i>Direktor</i>	VSS	1
<i>Pravnik</i>	VSS	1
<i>Pedagog</i>	VSS	1
<i>Šef računovodstva</i>	VSS	1
<i>Socijalni radnik</i>	VSS	2
<i>Referent za DD</i>	SSS	1
<i>Blagajnik</i>	SSS	1
<i>Daktilograf</i>	SSS	1
<i>Čistačica-kurir</i>	NS	1
<i>Pripravnici:(psiholog, pravnik, ekonomista)</i>	VSS	3
<i>UKUPNO:</i>		13

Napominjemo da je čistačica, koja je u radnom odnosu kod Centra, održavala i prostorije Fonda za Fonda Pio i Zavoda za zapošljavanje, čije se kancelarije nalaze u istom objektu sa kancelarijama Centra.

U toku 2010. Godine znatno su popravljani uslovi rada zaposljenih, jer je uvedeno centralno grijanje na lož ulje, kupljen kancelarijski namještaj i kupljena tri računara sa štampačima, što je sve skupa koštalo 23.000,00 eura.

Uvodjenjem centralnog grijanja drastično su smanjeni troškovi grijanja u odnosu na grijanje sa TA pećima na raniji period.

Možemo zaključiti da smo izvještajni period odnosno 2010. .godinu, uspješno završili i u cjelosti realizovali programske zadatke, kao i druge poslove koji nijesu mogli biti planirani.

**DIREKTOR,**  
**Mahmut Kalač**



**CRNA GORA**  
**JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD**  
**ZA OPŠTINU ROŽAJE**  
**Broj: 01- 24**  
**Rožaje, 10. 01. 2011. godine**

**IZVJEŠTAJ**  
**O FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2010.GODINU**

**PRIHODI :**

<b>Rb</b>	<b>Dotacije - 2010</b>	<b>Iznos (Eura)</b>
1.	<i>Materijalni troškovi</i>	<b>17.877,03</b>
2.	<i>Regres za godišnji odmor</i>	<b>1.216,05</b>
3.	<i>Topli obrok</i>	<b>2.125,95</b>
4.	<i>Školski pribor</i>	<b>16.300,00</b>
5.	<i>Jednokratne novčane pomoći</i>	<b>78.075,00</b>
6.	<i>Njega i pomoć drugog lica</i>	<b>277.680,00</b>
7.	<i>Porodični smještaj</i>	<b>66.582,80</b>
8.	<i>Plate u neto iznosu</i>	<b>53.959,68</b>
9.	<i>Naknada za djecu korisnike MOP-a u vrtiću</i>	<b>1.252,50</b>
10.	<i>Porodilje i oprema</i>	<b>295.757,08</b>
11.	<i>Pogrebni troškovi</i>	<b>5.950,00</b>
12.	<i>Lična invalidnina</i>	<b>95.025,00</b>
13.	<i>Naknada za raseljena – izbjegla lica</i>	<b>2.788,88</b>
14.	<i>Pitni troškovi invalidnih lica</i>	<b>17.450,20</b>
15.	<i>Naknada članovima Upravnog odbora</i>	<b>13.901,86</b>
16.	<i>Investicije i održavanje</i>	<b>5.650,00</b>
17.	<i>Donacije za stambena pitanja</i>	<b>15.000,00</b>
18.	<i>Vanredni prihodi</i>	<b>14.219,13</b>
	<b>UKUPNO :</b>	<b>980.811,16</b>

**RASHODI :**

<b>Rb</b>	<b>Izdaci - 2010</b>	<b>Iznos (Eura)</b>
-----------	----------------------	---------------------

1.	<b>Materijalni troškovi</b>	
	- <i>Kancelarijski materijal</i>	1.671,66
	- <i>Pretplata za stručnu literaturu</i>	210,00
2.	<b>Energija</b>	
	- <i>Električna energija</i>	8.849,76
	- <i>Troškovi grijanja</i>	2.370,00
	- <i>Gorivo i mazivo</i>	900,00
3.	<b>Usluge drugih</b>	
	- <i>Dnevnice za službena putovanja</i>	804,96
	- <i>Poštarina</i>	130,00
	- <i>Telefonske usluge</i>	1.755,60
	- <i>Komunalne usluge</i>	1.126,14
	- <i>Održavanje vozila i registracija</i>	570,65
	- <i>Izdaci za reprezentaciju</i>	630,00
4.	<b>Ostali rashodi</b>	
	- <i>Bankarske usluge</i>	923,71
	- <i>Pogrebni troškovi</i>	5.950,00
	- <i>Topli obrok</i>	2.125,95
	- <i>Školski pribor</i>	16.300,00
	- <i>Regres za god.odmor</i>	1.216,05
	- <i>Njega i pomoć drugog lica</i>	277.680,00
	- <i>Porodilje i oprema</i>	295.767,08
	- <i>Jednokratne novčane pomoći</i>	78.075,00
	- <i>Porodični smještaj</i>	66.582,80
	- <i>Plate u neto iznosu</i>	53.959,68
	- <i>Uplata za vrtić</i>	1.252,50
	- <i>Lična invalidnina</i>	95.025,00
	- <i>Naknada za raseljena – izbjegla lica</i>	2.788,88
	- <i>Putni troškovi invalidnih lica</i>	17.450,00
	- <i>Naknada članovima Upravnog odbora</i>	13.901,86
	- <i>Investicije i održavanje</i>	5.650,00
	- <i>Rashodi za stambena pitanja</i>	10.000,00
	- <i>Vanredni rashodi</i>	10.792,95
	<b>UKUPNO :</b>	<b>974.460,23</b>

Iz prikazanog pregleda se vidi da su prihodi veći od rashoda za 6.350,93eura, odnosno za neutrošenih 5.000,00eura za rješavanje stambenog pitanja jedne porodice (donacija elektroprivrede) i za neutrošenih 1.350,93eura materijalnih troškova.

**DIREKTOR,**